

LBRIS

We know
books

DRAGOȘ C. COSTACHE

**LĂUDAȚI ȘI
CÂNTAȚI**

R O M A N

Seria Popova & Popescu
Volumul 2

© Tritonic pentru prezenta ediție.

București - 2024

CUPRINS

Partea I: **Vântul bate, nu-l răzbate**

PROLOG / 12

UNU / 24

DOI / 47

TREI / 64

Partea a II-a: **Neaua ninge, nu-l atinge**

PATRU / 98

CINCI / 122

ŞASE / 141

Partea a III-a: **Lăudați și Cântați**

ŞAPTE / 168

OPT / 185

NOUĂ / 204

Partea a IV-a: **Și Vă Bucurați**

ZECE / 240

UNSPREZECE / 255

DOISPREZECE / 274

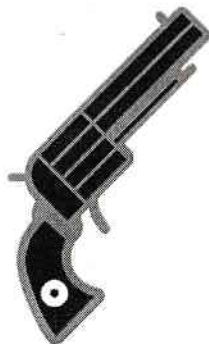
TREISPREZECE / 304

EPILOG / 314

BONUS - prologul volumul trei al seriei / 322

LBRIS

We know
books

PARTEA I:
VÂNTUL BATE,
NU-L RĂZBATE

PROLOG

În a patra vinere a lunii, dama lui îl aștepta la gară. Se-ntâlneau lângă casele de bilete, ea scânteietoare, el înamorat ca un copil de mumă-sa. Mergeau unde-i voia ei inimioara, de fieșce dată altă cârciumă, după placul ei mereu. Cântau lăutarii, ei mâncau și beau, îi dădea și câte o floare, ca un fante de bulivar, și-apoi o ducea acasă unde se desfrânau împreună în cele mai carnale feluri...

Ghioagă mușca din colac, sprijinind un stâlp lângă peron. Își controlă ceasul, a patra oară de când se apucase să molfăie la colac, a treia oară în ultimul minut. Parcă timpul încetinise brusc, părea că se scurgea ca mierea, în calupuri mari, lipicioase. Ghioagă nu avea genul ăsta de gânduri des, cuvintele mari și gândurile grele îl oboseau. El mai degrabă trăia clipa, nu stătea să aștepte și să descoasă. Dar acum, acum era altfel. Se simțea nerăbdător, surescitat, de parcă întinerise zece ani. Pentru că era o seară specială, seara lui, seara *lor* – când își lăsa în urmă apucăturile de cuțitar și se transforma în *jentilom* de dragul damei. Doar o dată pe lună, dar ce dată... Nu știa de ce nu se vedea cu ea mai des și, sigur, avea tot felul de femei dându-i târcoale în restul vremii, era totuși bărbat cu nevoi. Dar ea... era ceva special la ea. Ce dracu', învățase calendarul pentru ea, că, altfel, în mahalaua lui nu-ți trebea să știi zilele lunii.

Își consultă din nou ceasul, a cincea oară. Și ceasul și-l luase tot pentru ea, ca să pară fante bogat. nu cuțitar de mahala, când mergeau la cluburi, bodegi și cârciumi. Îl luase de la un bătrân cu mustățile cerate pe care-l încolțise și înțepase într-o alee de pe lângă Cișmigiu. În mod normal l-ar fi vândut, era prima regulă, vinzi ce furi, ca să n-aibă

potera cu ce să te prindă la tine. Dar ceasul ăsta era special, de argint, cu filigran de aur. Îi plăcuse și ei. Se simțea mai puțin Ghioagă și mai mult Petre Fântânaru cu el în buzunar. La fel cu tabachera pe care o șutise de la un dandy mic și-ndesat, pe lângă Victoriei. ăsta făcuse pe eroul și Ghioagă îl lăsase fără dinți în spatele unor boscheți, îi mai și crestase urechea ca să se-nvețe minte altădată. Fusese scandal mare, apăruse și la ziar, sau cel puțin așa-i spusese cineva. Ghioagă nu prea știa să citească, că doar n-aveai nevoie de slove în meseria lui.

N-a întârziat niciodată dama mea. E mereu la timp, mereu aicea. Ce să fie cu ea? Să fi uitat de Petrică al ei?

Își controlă iarăși ceasul. A șasea oară. Ceva se strângea în el pe măsură ce se apropia ora. O mână de tăciuni mocniți, un nor cenușiu la orizont. Ghioagă nu era obișnuit să aștepte sau să trebuiască să se controleze și, acum, parcă se simțea ca un leu în cușcă. Văzuse odată un leu și nu-l impresionase, nu înțelegea de unde toate poveștile cu leul stăpânul junglelor, sau regele animalelor, sau... Ghioagă era destul de sigur că putea să omoare un leu, cu un cuțit sau cu mâinile goale chiar. Când era mai tânăr se trezise pe el cu trei dulăi de pază la o casă de negustor, prin Bacău. Îi omorâse pe toți trei, pe doi cu mâinile goale și pe urmă-i făcuse de petrecanie și stăpânului, de ciudă. Futu-i crucea mă-sii cu câinii lui cu tot, încă mai avea urmele de colți pe brațe. Și un leu ce era, un fel de pisică mai mare? Ori, pisici omora de când era mic, îl plăteau babele într-o vreme să le înece pisoii, dar el îi scotea din sac și-i gătuia, unul câte unul... Ori, un leu...

Se uită iar la ceas, tăciunii – acum o văpaie, norii mai negri, mai aproape. Ce se-ntâmplase oare? Dama lui elegantă, de bulivar, venea la timp. Știa asta despre ea, de jumătate de an se vedea cu ea, se-mbăta cu parfumul ei, se

scufunda în formele ei. La timp. Mereu la timp. Dacă pășise ceva? Dacă o luase careva pentru el? Ghioagă luase și el femeii de pe stradă cu cuțitul la gât, fetele lui Pintilie, când se tăia țigan cu țigan din Dudești și pân'la Barieră, imediat după război. Da' alea erau marfă de stradă, nu de vitrină, nu de bulivar. Să-și fi permis un șuț de prin centru, care dădea târcoale în jos pe Regina Maria, îmbrăcat de civilie? Nu și-ar fi permis, erau lucruri mai grave de care să te temi pe bulivar, de când se freca bogat cu sărac, țivil și cuțitar. Îi luai gâtul unuia și-aflai, după, că e locotenent de Armată sau, mai rău, locotenent de-al lu' Boftei de pe Ferentarilor. Nici nu știai cine te lua primul – curcan sau balebosan. Doar aștia bătrâni, versați, ca Ghioagă, dădeau târcoale pe acolo, sau ai de n-aveau nimic de pierdut. Și la bărbați, nu la femei, femeile chiar că nu știai de unde să le ei. Mergea o nevastă de ucigaș versat pe stradă cu mai mult aur pe ea decât o amantă de ministru. Și dama lui arăta mai bine ca ambele. Nu, n-avea cum s-o fi luat careva de pe stradă, dar...

Se uită din nou la ceas. Era trecut de ora lor. Întârziase. Flacăra ardea puternic, norii erau negri, cu fulgere la orizont. De pe stradă n-avea cine s-o ia, dar... Cârциumile! Toate cluburile unde se afișase cu Ghioagă. Sau nu cu Ghioagă, cu Petrică Fântânaru. Toți nemernicii de la bar, toți chelnerii și cârciumarii care o sorbeau din priviri... Aia n-aveau frică, n-aveau onoare, n-aveau Dumnezeu. Doar bani aveau, storși ca din piatră seacă din sărmani. Sărmani ca el, odată. Pe vremuri, înainte de război, când nu era Ghioagă, ci Petrică, orfan de pe Moldova, muncise și el la o cârciumă. Și urâse fieșce moment. Tătâne-său, un alcoolist nemernic, care-l bătea ziua treaz și se strecura cu el în pat noaptea beat, murise împușcat de pluton, în timpul războiului cu bulgarii. Mumă-sa înfunda pușcăriile după ce o gătuise pe soră-sa a mai mică pentru că plân-

gea de foame. Petrică rămăsese pe drumuri la șapte ani, singur pe lume, bântuind din sat în sat, fugărit cu câinii de localnici. Noroc cu o babă miloasă, care l-a crescut trei ani într-un bordei de pe lângă Focșani și nu-i ceruse decât să muncească prin curte.

Lui Petrică nu-i era frică de muncă, îi era frică doar de singurătate. Baba-l învățase atunci să cetească pe litere, dar îi ieșea atât de prost că nu se mai sinchisise după. Pentru că acel *după* venise repede. Nici nu-i dăduse primul puf lui Petre pe bărbie, că baba murise și moștenitorii se abătuseră ca lăcustele asupra bordeiului, să-l prade și să-l vândă, de parcă era ceva de prăduit la el. De el nici n-au vrut să audă. Așa ajunsese Petrică la 12 ani singur și desculț din nou. Și așa dăduse de primul cârciumar. Îl momise, nemernicul în Focșani, cu glas mieros, colaci și vin de mure. Îi promisese un loc cald, bani să-și ieie haine, mâncare pe săturatele, doar să muncească. Doar că nu spusese că trebea să muncească până leșina pe timp de zi... și apoi seara să mai muncească în alte feluri, în tăcerea nopții. După o săptămână, Petrică încercase să fugă, dar îl prinsese și-l bătuse, spunându-i iar cu voce mieroasă că-l face calfă, că-l învață meserie. Pe vremea aia Ghioagă – Petrică – nu știa calendarul, așa că îi era încă greu să numere câte luni îndurase nemernicia cârciumarului din Focșani. Dar, la un moment dat, i se luase și-l scurtase pe scârbavnic, întâi de mädular, apoi de gât. Fugise. Fugise în noapte și se trezise, dracu' știe câte zile sau săptămâni mai târziu, la bariera Giurgiului, de unde se afundase-n mahalaua care-i dăduse meseria, apoi porecla, apoi respectul.

Trebuia să fie unul de-al lor. Nemernicii de cârciumari, de birtași, de chelneri și servanți... Unul dintre ei îi răpise dama. Și toți urmau să plătească. Avea să scoată din ei ori adevărul, ori mașele. Se uită la ceas din nou. Îl fixă lung,

privi cum fiecare mișcare a limbii secundelor îi mai fura o clipă din viață, o clipă alături de ea. Ceva se schimbase în el. *Fundamental*. Nici nu știa ce însemna cuvântul, dar îl simțea, cumva. Simțea schimbarea, furia, ca un nod dezlegat de absența ei.

Un bărbat se apropie de el, un sticlete tinerel, gardian de la stăpânirea nouă, îmbrăcat într-o uniformă verde-pământie. Părea un fel de soldat câștigat la belciuge. Ghioagă pufni. Bărbatul era mic de înălțime și cu o față simplă, de prostovan. Bine, mai toată lumea era mică pe lângă Ghioagă, dar asta parcă era prea mic, îi venea până la subțioară, atârnavu straiile pe el. Nu trebuia să ai o înălțime anume ca să te ia lefegiu la sticleți? Piticul avea o țigară-n colțul gurii și o mustață scurtă, nu mai lată decât nasul, care-l făcea să arate important – deși, după față, clar nu era. Îl măsura cu interes pe Ghioagă.

– Cât ai ceasul, dom'ne? întrebă bărbatul arătând spre ceasul de buzunar cu care Ghioagă măsura minutele până venea, până ar fi trebuit să vină ea.

Nu-i răspunse, doar se uită în continuare la ceas, cu furia mocnind în el. Zece minute! Trebuia să fie acolo de zece minute. Sigur pățise ceva, sigur puseseră mâna pe ea nemernicii de cârciumari. Simțea nevoia să pună și el mâna pe ei, să-i strângă de gât, să le spulbere creierii pe pereții cârcium...

– Alo, dom'ne, m-auzi? zise bărbatul.

Ghioagă se uită în jos la el. Îl apucase de braț.

– Te-am întrebat ceva.

Ghioagă zâmbi, cu gura lui plină de dinți de aur. Când îți duci tinerețile pe stradă mai pierzi câte un dinte, dar cu timpul, dacă ai baftă și bani, îi pui încet-încet la loc... Gardianul îl privi circumspect, părea că voia să zică ceva. Ghioagă însă întoarse spre el ceasul, arătându-i ora exactă.

Pentru o secundă, bărbatul își luă privirea de pe el și o duse spre ceas. Era tot timpul de care Ghioagă avea nevoie. Cu cealaltă mână, îl apucă de cap și-l pocni de stâlpul de metal al gării. O dată, de două ori, de trei ori. Curcanul căzu pe jos, într-o baltă de sânge, în timp ce lumea urla înfricoșată în jur. Ghioagă nu mai avea ochi pentru ceilalți, era complet concentrat pe sticletele băgăcios. Îndesă în haină ceasul; dama nu mai venea, apoi începu să-l buzunărească pe nemernic. Câteva bancnote, legitimația lui de sticlete, cătușa și ciomagul pe care-l purtau toți. Și pistolul. Ghioagă nu știa dacă toți sticleții trebuiau să poarte armă, dar asta o avea la el... o avusese. Acum arma era a lui, pe sticlete îl aștepta veșnica pomenire acasă. La cât de mic era... fusese, măcar n-avea cum să coste mult sieriul.

Un fluier de undeva, din gară, îl trezi brusc la realitate. Băgă pistolul în buzunar, își trase gulerul de la haină și ieși la pas rapid în noapte. Orice s-ar fi întâmplat, avea s-o găsească... Și vai de oricine îi taie până atunci calea!

Comisarul Vintilă înjură de mama focului și își urcă automașina pe trotuar, aproape călcând mai mulți membri ai publicului, pe parcurs. Gură-cască, aliniați ca boii pe trotuar, atât de aproape de scena crimei că puteau să vadă sânge din stradă. Se enervă mai rău. Circarii ce Dumnezeu păzeau? Nu era treaba agenților de la circa locală să țină toți imbecilii la distanță? Strigă după unul dintre agenți.

– Auzi, tu!

De la lumina unui felinar, bărbatul îl privi cu ceva ce cocheta cu impertinența, chiar dacă Vintilă avea trasă peste braț banderola care-l marca, în mod clar, ca ofițer de poliție. Angajau toți idioții de când cu reforma. Idioții și, mai nou, *idioatele*.

– Da, să trăiți, zise bărbatul, atât de neconvingător că lui Vintilă îi venea să-l plesnească.

O bună parte din poliție fusese selectată din cadrul foștilor militari, după semnarea păcii. Țasta în mod clar nu era unul din accia, mai degrabă unul dintre ticăloșii care fentaseră serviciul militar ca să rămână sticleți în vreme de război. Dizgrațios. Vintilă se repezi spre bărbat, un sergent de stradă cu o mutră care părea că pierduse câteva șarje la baionetă.

– *Domnule sergent!* Vintilă accentuă *domnule* de parcă era o înjurătură. De ce sunt *cetățenii* ăștia în fața gării, hm?

Dacă tot se apucase să înjure, pronunță și *cetățenii* ca pe un cuvânt de ocară în timp ce-l țintuia pe subaltern cu privirea.

– I-am gonit de două ori, dom'șef. O dată peste drum la școale și o dată măcar peste piață, la tramvaie. Da' tot revine lumea. Vrea la gară. Vrea s-ajungă acasă, că e Crăciunul.

Vintilă observă mai mulți oameni care încercau să-și negocieze disperați accesul cu circarii. Dădu din cap, nemulțumit.

– Dacă vor bilete, să ocolească prin gară.

– A ocolit unii, nu-i lasă nici pe dincolo că e mortul...

Nu, că acum chiar se enervase. Nesimțitul ăsta vorbea de un polițist, nu de un bețivan mort în șanț. Nu-i era rușine?

– Un pic de respect, domnule sergent! E vorba de un coleg, totuși! Sau trebuie să vorbesc cu Comisarul Carianopol de la circa treizeci și trei, să-l întreb de ce are subordonați impertinenți?

Bărbatul îl privi, parcă judecând gradul de pericol prezentat de Vintilă. Nu știa cine e, asta era clar, habar nu avea. Era vina lui, până la urmă; dacă doreai să ajungi departe în Poliția Română trebuia să-ți cunoști superiorii, profesional și cultural.

– Nu-i nevoie să vorbiți..., zise într-un final sergentul. Vintilă zâmbi superior, dar zâmbetul îi îngheță pe buze când bărbatul adăugă:

– Dar să știți că noi suntem de la circa treij'doi.

Vintilă îl privi, furios, dar încercă să mascheze furtuna de nervi ce ardea în el. Trebuia să vorbească și la treizeci și doi, să vorbească de sergentul impertinent cu cratera pe fața sa mongoloidă de alogen. Moldovean, cel mai probabil. Se umpluseră Bucureștii de moldoveni, după război. Erau mai mulți moldoveni ca la Iași. Da, avea să vorbească cu *bătrânul*, sau cel puțin să-l țină minte, să vorbească de el, când chestorul o să-l... când o să aibă o aplecare mai generoasă spre Vintilă. O să vorbească, poate, chiar la masa de Crăciun și avea să vadă, nemernicul.

– Dă-i jos de pe trotuar, în piață, mormăi scârbit Vintilă și urcă treptele spre Gară.

Înțelegea de ce nu-i lăsaseră circarii pe civili la casele de bilete. Victima era chiar în fața caselor, lângă unul dintre stâlpii metalici care țineau canopeea proaspăt reconstruită a gării. Felinarul de deasupra ilumina toată scena în nuanțe macabre. Fusese un circar, unul cam bleg după cum arăta, deși nu era politicos să vorbești de rău morții. Avea țeasta crăpată complet, cineva îl pocnise de câteva ori cu capul, cu *fața*, de stâlp. Sinistru. Alt agent de la circa treizeci și doi venea spre el, vesel. Vesel, când un coleg zăcea mort!

– Trăiți, *afentikó!* De la omor, *kirios* comisar?

– *Domnule* comisar, accentuă Vintilă cuvintele din nou cu intenții criminale. Domnule, de la *dominus*, din latină, limba din care se trage graiul românesc, *domnule* agent.

– Mă scuzați, zise gardianul, mai umil ca nemernicul de sergent de afară.

– Nu e o problemă, zise mărinimos Vintilă. E doar un mic deranj personal, așa ajungi să ai o limbă respectată –

dacă o folosești. Altfel, o să ajungem ca-n Moldova, să se predea ovreiește la școli, nu românește.

Bărbatul dădu din cap entuziast, de parcă Vintilă atinsese un punct nevralgic.

– Adevărat, dom' comisar, mă scuzați, noi nu ne pricepem cu gândirea, cu astea, mai mult cu execuțiunea legii. Nu m-am gândit.

Parcă totuși se simțea mai bine, mai respectat, cu autoritatea lustruită un pic. Vintilă zâmbi în felul acela cuceritor, pe care îl folosea la doamne și la colegi, și indică din priviri spre cadavru.

– Nu are importanță, ziceam doar așa, didactic. Mai important e ce s-a întâmplat aici; știi ceva de cum a ajuns colegul nostru omorât?

Circarul își dădu pălăria regulamentară jos și se scărpină în cap. Genul de scărpinat de nedumerire, nu de păduchi, sau cel puțin așa spera Vintilă.

– Păi nu știm multe, dom' șef. Un nebun, a venit colegu' la el și el l-a dat cu chefal... cu *capul* de stâlp. Malac, namilă mare de tot, băftos nebunul. Și i-o furat pistoala.

Pistolul. Vintilă examinează scena, bărbatul părea jefuit – legitimația, fluierul și pălăria erau pe jos, în balta de sânge, buzunarele interioare de la sacou – trase în afară sau rupte.

– Pentru al'ceva tre' să vină doftoru'.

Doctorul. Degeaba așteptau doctorul acum, că era mort de mult. O crimă întâmplătoare făcută de un mala... un bărbat masiv, împotriva unui sticlete de ultimul rang. Caută-l să-l găsești, acum. Măcar nu erau multe gorile din astea prin oraș, aveau o șansă modică să-l ochească careva și să-l reclame pentru recompensă. Sau, dacă își făceau circarii meseria, îl identificau ei prin căutare, metode polițienești moderne. Dacă nu, sigur se deda nemernicul la alte crime, genul ăsta de criminali nu rezistă multă vreme fără să...

Reveria lui Vintilă fu întreruptă brusc de o serie de... împușcături? Comisarul se întoarse brusc spre stradă și țâșni afară. Mulțimea de pe trotuar se spulbera ca șobolanii când aprinzi lumina, iar sergentul de lângă stâlp fluiera disperat, cu pistolul în mână.

– Ce se-ntâmplă? strigă Vintilă.

Bărbatul scăpă fluierul din gură și indică, împotriva procedurilor, cu pistolul, undeva în jos pe Grivița.

– Fluierie și pistoale dinspre mahala, dom' șef, zise bărbatul, pierdut.

Vintilă se enervă din nou. Ce Dumnezeii mă-sii aștepta și ăsta? Era sergent de stradă! Asta era meseria lui, să organizeze garda, circarii, nu să stea gură cască!

– Păi și ce rasa mă-tii aștepți? Mergeți acolo! urlă Vintilă.

Bărbatul se dădu un pas în spate, surprins de explozia comisarului, apoi începu să le facă semn circarilor să vină după el. *Așa. Fă-ți meseria, nemernicule, că de-asta nu merge nimic bine-n țara asta, de-asta ne bagă muieri pe gât conducerea.*

Se sui furios la volanul mașinii și o porni, apoi își scoase din geantă revolverul și-l controlă de gloanțe. Douăzeci de cartușe; era o imensitate de armă – superbă, cu mânerul perlat, un model nobil, vechi de aproape o sută de ani, dar încă-n producție. Cadou de la ăl bătrân, când trecuse gradul. *Trebuie un pistol de comisar, monșer.* Și-acum nici nu-i răspundea la telefoane, îl bănuia de trădare. Pe el! De trădare! Vintilă puse în mișcare automașina, aproape călcând un gură-cască. Nesseldorferul începu să patineze ușor pe linia tramvaiului, dar Vintilă redresă rapid automașina și accelerează înspre mahala.